Список використаних джерел

1. Вітомський Ю. Л., Паращенко Л. І., Наконечна Н. В. Організаційні конфлікти та особливості їх розв'язання. *Актуальні проблеми психології*: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка. 2019. Том. IX. Вип. 12. С. 58-68. https://library.krok.edu.ua/media/library/category/statti/nakonechna_0004.pdf__(дата звернення: 03.03.2026).

2. Киричук О. В. Сучасні психологічні методи вивчення особистості: опорний конспект лекцій. К.: ІПК ДСЗУ, 2012. 78 с.

3. Коробанова О. Л. Особистісно-рольова гра як психологічна технологія формування мотивації політичної участі. *Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина Української держави*: зб. наук. праць Асоц. політ. психологів України, Ін-т соц. та політ. психології НАПНУ. К.: Золоті ворота, 2012. С. 298-310.

Олена Ічанська,
кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології
навчально-наукового інституту права та психології
Національної академії внутрішніх справ

СУЧАСНІ ПСИХОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ТА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ВЗАЄМОДІЯ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасний світ в цілому характеризується динамічними соціальними, політичними та економічними змінами, які створюють нові виклики для фахівців у сфері психології та правоохоронної діяльності. В умовах війни в Україні ці виклики посилюються через зростання психологічних травм, зміни структури професійних завдань і підвищену потребу в міждисциплінарній взаємодії [2].

Спробуємо виявити ключові психологічні викликів для здобувачів вищої освіти спеціальностей «Психологія» та «Правоохоронна діяльність», а також провести аналіз сучасних тенденцій у підготовці даних фахівців та інтеграції психологічних і коучингових практик у професійну діяльність, орієнтуючись на досвід викладання навчальних дисциплін для даної категорії здобувачів.

Майбутні психологи стикаються з необхідністю розвитку компетенцій у сфері психологічної адаптації населення та психічного здоров’я, адже сучасні умови спричиняють зростання тривожності, депресивних станів та хронічного стресу. Особливо актуальним стає надання психологічної підтримки внутрішньо переміщеним особам, дітям і сім’ям, які пережили травму, а також людям, що втратили житло чи роботу. Тренінги з кризової психології, робота з ПТСР, дистанційні консультації дозволяють психологам формувати практичні навички роботи в умовах обмеженого доступу до центрів допомоги.

Дистанційне надання психологічних послуг стає важливим інструментом для підтримки психічного здоров'я населення, а міждисциплінарна взаємодія з юристами, медиками та соціальними службами дозволяє надавати комплексну допомогу у кризових ситуаціях.

Дисципліни прикладного спрямування, зокрма, «Психологічна служба в організаціях», формують у майбутніх психологів уміння працювати в професійному середовищі, підтримувати психологічне благополуччя працівників, проводити оцінювання психологічного клімату та профілактику професійного вигорання. Проблематика профорієнтації актуаьне не лише для молоді, яка знаходиться в ситуації професійного вибору молоді, але й для внутрішньо переміщених осіб, для ветеранів, для тих, хто втратив роботу через війну. Тому оволодіння здобувачами навичками психологічної діагностики, оцінки професійної придатності, технології супроводу професійного самовизначення, професійної реадаптації має важливе значення в умовах високої мобільності ринку праці.

Здобувачі спеціальності «Правоохоронна діяльність» стикаються з іншими, але не менш важливими психологічними викликами. Робота правоохоронців відзначається високим рівнем стресу, необхідністю швидкого прийняття рішень, саморегуляції, ефективного врегулювання конфліктів, взаємодією з психологами, медиками та соціальними службами [1]. Важливим напрямом є інтеграція психологічних методів у навчальні програми правоохоронців: тренінги з управління стресом, розвиток емоційного інтелекту, моделювання конфліктних ситуацій та психологічна профілактика вигорання.

Тому в даних умовах значно зростає важливість особистісного та кар'єрного коучингу, який дозволяє формувати професійні та особистісні цілі, розвивати лідерські та управлінські навички, підвищувати стресостійкість та підтримувати командну ефективність. Коучингові практики допомагають молодим офіцерам планувати кар'єрний розвиток, адаптуватися до екстремальних умов та отримувати підтримку у процесі роботи з колегами, які зазнали психологічної травми або втратили життєві опори.

Крім того, взаємодія психологів і правоохоронців спрямована на комплексне забезпечення психосоціальної безпеки населення, підтримку професійного благополуччя персоналу та підвищення ефективності психологічних та правоохоронних процедур, формує основу для сучасної системи безпеки, де психологічна грамотність і стресостійкість стають ключовими складовими професійного успіху.

Психологи можуть надавати правоохоронцям інструменти для стабілізації емоцій, зниження стресу та тривожності, які можуть буи інтегровані у тренінги, моделювання кризових сценаріїі. Також можуть якісно оцінити психологічний стан населення та фахівців, виявити ознаки вигорання, конфліктності, надавати експрес-консультації,підтримку постраждалим та свідкам. Правоохоронці, у свою чергу, можуть надавати психологам доступ до практичного досвіду у кризових та екстремальних умовах, інформацію про поведінку людей під стресом, здатні забезпечити безпечний доступ до постраждалих і свідків.

Взаємодія психологів і правоохоронців формує синергію знань і досвіду: психологи підвищують ефективність, безпеку та стресостійкість правоохоронців, а правоохоронці забезпечують практичну основу для вдосконалення методик психологічної допомоги та коучингових програм.

Актуальне на даний момент поняття «резелиєнтність» розглядається як статична якість, а як процес адаптації до стресових подій, здатність до відновлення ресурсів, інтеграції травматичного досвіду та підтримки соціальної адаптації. Тобто, даний феномен може Вбути в рамках навчальної підготовки предметом посиленої уваги, що вимагає активізації психолого-педагогічних інструментів підтримки студентів, через навчальні стратегії, практичні вправи, кризові кейси, практикорієнтовані навчальні дисципліни, міждисциплінарне навчання.Міждисциплінарний підхід забезпечує ефективне реагування на сучасні виклики та створює основу для розвиткуконкурентоспроможних фахівців.

Список використаних джерел

1. Богуславська В. Психологічні особливості правоохоронної діяльності під час російської воєнної інтервенції / В. Богуславська // Юридична психологія. — 2024. — Т. 2, № 1. — С. 45–58.

2. Кічула М. Я., Заворотна В. М., Трущенкова Л. В., Вишньовський А. В. Психічне здоров'я студентів в умовах воєнного стану як соціальна парадигма / М. Я. Кічула, В. М. Заворотна, Л. В. Трущенкова, А. В. Вишньовський. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2024. № 4. С. 23–28.

Анастасія Калашник,
старший викладач кафедри психології
навчально-наукового інституту права та психології
Національної академії внутрішніх справ,

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДІАГНОСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

Ефективність професійної діяльності працівників правоохоронних органів багато в чому детермінована як викликами сучасності (економічна криза, політична нестабільність, повномасштабна війна в Україні, міждержавні конфлікти, значні суспільні трансформації тощо), так і особливостями допрофесійної підготовки, яка реалізується у закладах вищої освіти і своєю чергою потребує підбору надійного та валідного діагностичного інструментарію, покликаного ефективно визначати стан психологічної готовності курсантів до діяльності. Існуюча методологічна база, спрямована на діагностику готовності особистості до виконання службових завдань, потребує концептуального перегляду та адаптації до викликів сучасності. Останнє обумовлено динамічною зміною безпекової ситуації в державі, а також підвищеними загрозами життю та здоров'ю громадян України загалом та